

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •
ILLUSTRERADT MAGASIN

25:TE ÅRG.

DEN 27 APRIL 1924.

N:o 30.

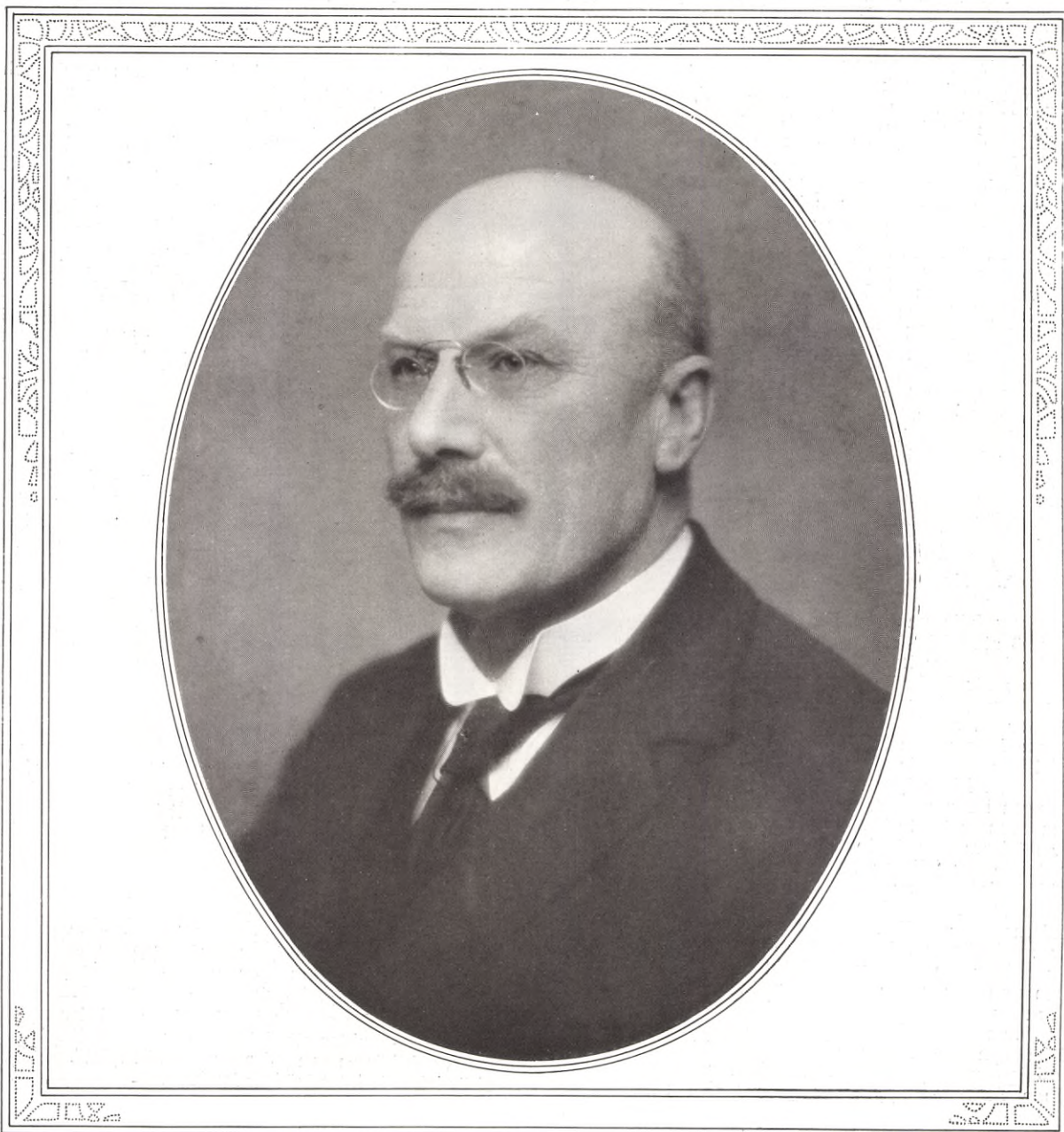

Foto. Jøger, Sthlm.
Nytaget för H. S D.
Klick: Gås Ritby & Kluckmanstall, Öby

Aug. Nilsson
Kabbars.

Lantbild från Halland. — Amatorfoto. A. Palmqvist, Halmstad.

Riksdagen har haft sina påskferier. Från riksdagshusets kvava plenisaral och utskottsrum har det varit tillfälle för det svenska folkets korade ombud att återvända till hembygden för att andas dess friska luft och hämta nya politiska krafter ur personlig beröring med väljarkåren. Fordom, då partibanden icke voro så stramt åtdragna som nu, spelade påskmötena ute i landsortsvalkretsarna i viktiga frågor ej sällan en avgörande roll. Nu ingå de väl mera som ett led i det vanliga propagandaarbetet. Men beröringen med hembygdens jord verkar i vårens tider i alla fall stärkande. I fråga om ingen av "farbröderna" gäller detta väl i högre grad än om den, vars bild i dag upptager H. 8 D:s första sida. "Vad som lyckan rågar", har han ju själv en gång bekänt, "är Soliga Kabbarp, mitt eget paradiset. Ack, om jag hade vingar, jag flöge bums till Ingar, till Judith, och Millan, allt i den lilla villan, där solen tittar ut och in och som jag kallar min".

Nils August Nilsson tillhör en släkt, som stannar från Kivik. I den lilla skissen "Vaggan och graven" omtalar han, huru hans fäder här levat och dött i generationernas oändliga kedja. Vid "Skinnekorra åladrätt" stannar han och blickar mot havet. "Det ligger där så leende och tindrar i solen. Så vänligt, så gott. Här drunknade min farfars farfars far, fiskaren Nils Trulsson, år 1725, femtio år gammal. Här drunknade år 1809 min farfars far, Frans Olsson. Längre ute omkom en bror till denne, skepparen Nils Olsson, jämte sin son. Här drunknade den tredje brodern, Christian Ohlsson, jämte sin son och tvenne andra Kiviksbor. Och i detta hav blev jämväl min fars ende bror, kaptenen Ola Nilsson, borta med man och allt". Så nära är August Nilssons släkt knuten vid havet; hans egen fader Frans Nilsson var lots-ålderman. Hans moder hette Elna Catharina Åberg och hans födelseort var Åhus, där han först såg dagens ljus den 26 mars 1867. Efter att ha avlagt mogenhetsexamen vid Kristianstads högre allmänna läroverk kom han år 1886 som student till Lunds universitet, där han under några år framåt idkade humanistiska studier. Han greps emellertid härunder av politiska och journalistiska intressen och år 1890 ser man honom i den socialdemokratiska Malmö-tidningen "Arbetets" redaktion vid Axel Danielssons sida som en av dennes flitigaste och ihärdigaste medarbetare. När Danielssons hälsa småningom nedbröts, blev August Nilsson tidningens egentlige ledare till gagnet och efter hans fränfalle år 1900 även till namnet. Nu började med det socialdemokratiska partiets växande styrka även offentliga förtroendeuppdrag falla på hans lott: år 1902 invaldes han i Malmö stadsfullmäktige och 1905 i riksdagen, i vars andra kammare han tog säte följande år som representant för Malmö stad. Som riksdagsman tilldrog sig August Nilsson snart uppmärksamhet icke blott genom sin saklighet och praktiska blick på föreliggande frågor utan även på grund av den energi, varmed han arbetade sig in i föreliggande ärenden och det goda, friska lynne och den humor, vilka han lade i dagen i samarbetet. Sitt jungfrutal höll han redan den 24 mars 1906 rörande det ifrågasatta upphävandet av mödrars rätt till hemlig förlossning. Naturligtvis motsatte sig Nilsson icke detta, men han påpekade nödvändigheten av att i sammanhang därmed även tillgodose moderns behov av skydd och hävdandet av faderns ansvarsplikt. Ehuru han hade glädjen se en av motionärerna, biskop von Scheele, ställa sig på sin sida, vann hans yrkande icke kammarens bifall, men han har sedan haft triumfen se detsamma beaktat av lagstiftningen. Även i de övriga debattsinlägg han gjorde igenkände man gärna samma praktiska syn på tingen och samma frigjordhet från ensidiga partisynpunkter. År 1911 väckte han sålunda åtskilligt uppseende genom den rättframhet,

varmed han uppträdde för socialdemokraternas inträde i händelse av behov i en borgerlig regering, något som på den tiden hindrades av ett med rätta av Nilsson som puerilt karakteriserat partikongressbeslut, vilket som villkor uppställde, att steget tillstyrktes både av riksdagsgruppen och partistyrelsen med två tredjedels majoritet. "Denna ministersocialism, som det småskurna partisinet fruktar så mycket, den är ju", skrev han, "ingenting annat än en direkt och god konsekvens av hela vår parlamentariska taktik". Samma år utvecklade han vad han själv kallat Kabbarp-politiken efter det egna hemsmåbruk i Kabbarp, var emot han dämera utbytt villan Espet å Fridhemsområdet i Malmö, där han först slagit ned egna bopålar med sin från födelsesocknen hämtade maka, lantbrukaredottern Ingar Hansson. "Socialdemokratiens svaghet från början och till nu har", framhöll han, " varit dess industriella ensidighet. Vi ha betraktat samhällsförhållandena ur industriarbetarens och stadsborns ofta mycket bornerade synpunkter. Men tyngdpunkten ligger på landet, på jorden. — — Det är kanske ett stycke mystik, men det är så, att man måste leva på landet och, vad mera är, man måste arbeta i naturen och med naturen för att kunna fatta det bästa i livet. — — För min lilla del tycker jag mig nu först börja förstå livet och socialismen, sedan spade och spett givit mig valkar i nävarna. Kabbarpsocialismen stannar inte vid det mera formella kravet: socialdemokrater som ministrar, socialdemokrater i regeringen. Dess reala lösen är: jord åt jordens barn. Med den jorden följer hälsan, följer friheten, följer först och sist arbetet, men ett arbete, som är bättre än alla s. k. nöjen, det arbete som är själva livsglädjen". Denna av odlarmödan uppburna Kabbarpsocialism har han sedermera ständigt vidhållit både i Andra kammaren som representant för Malmöhus läns mellersta valkrets fram till 1919 års lagtima riksdag med undantag av 1914 års senare riksdag och i Första kammaren som representant för Malmöhus län. Det var med full konsekvens han i föl av hänsyn till jordens odlare och övriga arbetare motsatte sig dyrtidstilläggens bevarande åt statstjänarne, då de icke hade barn att försörja, och var nära att springa över från frihandel till protektionism i fråga om tull på frukt under höstmånaderna. Han visste mycket väl sade han själv, att när han på detta sätt uttalade sig, bröte han halsen av sig själv d. v. s. sin parlamentariska eller politiska hals. Men av hänsyn till sin personliga heder hade han känt sig absolut tvungen att avgiva denna förklaring.

Huruvida denna profetia skall gå i fullbordan, är dess bättre osäkert. Hittills ha få meniga ledamöter av den socialdemokratiska riksdagsgruppen i samma grad som August Nilsson blivit belastade med arbetsamma och hedrande förtroendeuppdrag. I Första kammaren har han innehaft andra vice talmanskapet alltifrån år 1921, då val därtill första gången företogs. Av utskotten har han innehaft ledamotskap i konstitutions-, jordbruks- och statsutskotten för att icke tala om åtskilliga särskilda. Och i kommittéväg har han utvecklats till en fullständig specialist på lönefrågor: han har haft säte icke blott i den stora löneredgeringskommittén utan även i ett flertal särskilda både på det civila och det militära området. Utrymmet tillåter icke att i detalj uppräknas dem alla. Trots detta omfattande parlamentariska arbete har han haft tid över för icke så litet rent litterärt, alltsedan år 1916 den första samlingen "Soliga Kabbarp" utkom av trycket. Och i Kabbarp har han allt det, som bäst tillfredsställer hans hjärta: "ett hem, som sluter mig i sin famn, jord att odla, blommor att plocka — rosor i hundratal, skära och dunkelröda ända in i den kulna november — frukter att skörda — tusen fruktträd och hunden och hästen och grisarna och allt fyllet". Hans titel är icke för intet *trädgårdsodlare*.

HVAR 8 DAGS STUDIESTIPENDIER.

Med anledning av att HVAR 8 DAG den 1 sistlidne oktober kunde påbörja sin 25:te årgång utlovades, såsom våra läsare torde erinra sig, ett stort antal studiestipendier inom olika undervisningsområden. Stipendiernas sammanlagda belopp uppgick till **över 25,000 kronor**. För att fullt opartiskt granska inkommande ansökningar tillsattes en stipendienämnd, bestående av *fil. d:r Sigurd Hansson, skolföreståndarinnan fröken Frida Hjertberg, professor Malte Jacobsson, f. rektor Oscar Lundgren och kamrer Oskar Sjödin*. Denna nämnd har under ett par månaders tid ingående granskat inkomna ansökningar. Det är ju helt naturligt, att en så noggrann och detaljerad prövning, som här betingas, tager en ganska lång tid i anspråk, varför många stipendiesökande, som ännu icke fått sina ansökningar behandlade, icke böra bli alltför otåliga, om det dröjer någon tid, innan detta kan ske.

Efter porträtt. Klische: Sjöberg, Gbg.

LENNART BRODÉN.

Tilldelad H. 8. D. STUDIESTIPENDIUM N:o 1 å Kr. 2,100 för handelsstudier i Amerikas Förenta Stater.

LENNART BRODÉN är född 1899, stud. ex. 1917, utex. fr. Göteborgs Handelshögskola 1918, därefter anställd å kontor, senast, sedan 1923, som korrespondent vid Gustafsfors Fabriks A.-B., Skåpafors.

För dagen meddelar Hvar 8 Dags stipendienämnd att ytterligare följande stipendier nu utdelats:

Korrespondenten *Lennart Brodén*, Gustafsfors Fabriks A.-B., Skåpafors, har tilldelats stip. n:r 1 å 2,100 kr. för handelsstudier i Amerikas Förenta Stater.

Arbetaren *John Sandqvist*, Avaträsk, stip. n:r 7: kurs vid Östergötlands Folkhögskola, Lunnevad.

Tidningsbudet *Gunnar Aronsson*, Stålldalen, stip. n:r 9: kurs vid Tärna Folkhögskola.

Hemmansägarens *Joh. Gunnar Larsson*, Frändefors, stip. n:r 14: kurs vid Dalslands Folkhögskola, Färgelanda.

Lagerbiträdet *Fritjof Gullmare*, Göteborg, stip. n:r 21: kurs vid Restenäs Folkhögskola, Ljungkile.

Snickaren *Eric Samuelsson*, Sågmyra, stip. n:r 22: kurs vid Wendelsbergs Folkhögskola, Mölnlycke.

Fr. *Ruth Mattsson*, Billeberga, stip. n:r 35: kurs vid Folkhögskolan Fridhem, Svälöv.

Järnvägsarb. *Arthur Fransson*, Söderala, stip. n:r 42: kurs vid Gästriklands Folkhögskola, Störvik.

Vaktkonstapel *Gustaf Andersson*, Umeå, stip. n:r 47: allmänbildande kurs vid Kristinehamns Praktiska Skola.

Handelsbokh. *Torsten Nydén*, Landeryd, stip. n:r 59: kurs vid C. J. Ohlssons Handelsskola, Jönköping.

Kontorist *Einar Nilsson*, Bjärnum, stip. n:r 60: kurs vid Kroks Handelshögskola, Hälsingborg.

Chauffören *Ake Einar Svensson*, Hasslarp, stip. n:r 66: elektroteknisk kurs vid Karlskoga Praktiska Läroverk.

Smeden *Helge Brandt*, Fors station, stip. n:r 67: teknisk kurs vid Karlskoga Praktiska Läroverk.

Jordbruksarb. *Gösta Björnsson*, Holje, stip. n:r 68: teknisk årskurs vid Sävsjö Praktiska Skola.

Montörbitr. *Olov Harry Eriksson*, Lennartfors, stip. n:r 69: samma kurs som föregående.

Fröken *Wera Weiss*, Karlshamn, stip. n:r 72: kurs vid Göteborgs Nya Husmoderskola.

Fröken *Lilie Bergquist*, Enskede, stip. n:r 75: hushållskurs vid Bergsbrunnaskolan.

Fröken *Anna Rundström*, Ör, stip. n:r 82: hushållskurs vid Karlskoga Praktiska Läroverk.

Lantbrukseleven *Bertil E:son Strand*, Fritsla, stip. n:r 108: kurs vid Önnestads Lantmannaskola.

Fröken *Blenda Lindberg*, Forsbacka, stip. n:r 120: realskolekurs vid Katrineholms Enskilda Läroverk.

Ynglingen *Helge Rundqvist*, Jönåker, stip. n:r 122: realskolekurs vid Mariannelunds Praktiska Skola.

Ynglingen *Bernt Eric Gustaf Carlsson*, Mariannelund, stip. n:r 123: samma kurs som föregående.

Fröken *Elsa Paulson*, Landskrona, stip. n:r 126: kurs vid Sydsvenska Gymnastikinstitutet, Lund.

Inom närmaste tiden torde ännu ett antal stipendier bli klara för utdelning. I samband härmed meddelas, att några av H. 8. D:s stipendier för genomgående av kurser vid folkhögskolor och lantmannaskolor ännu äro lediga till ansökan. Upplysningar härom erhållas mot enkelt svarsporto.

Göteborg i april 1924

Hvar 8 Dag.

Yrkes- och Amatörfotografer
äro välkomna med

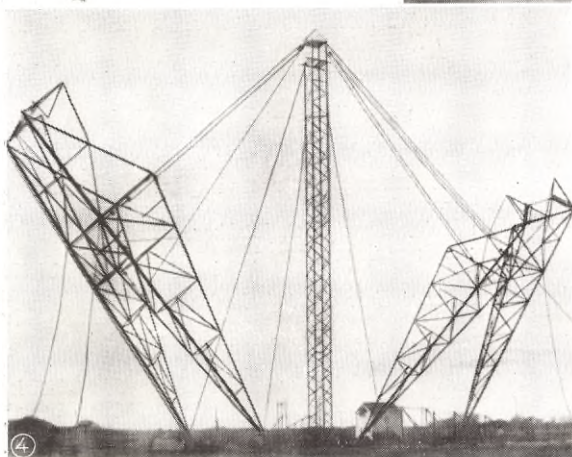
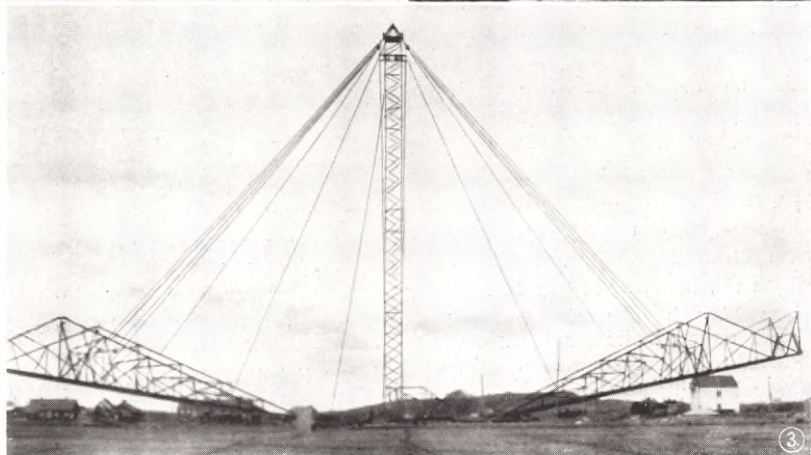
nya, vältagna landskaps- eller genrebilder - - -

lämpliga för vare sig den stora bilden å omslaget eller för den mindre vignetten å varje häftes första sida. Honorering vid antagandet. - - - - -

Det har ursprungligen varit meningen att redan under innevarande månad öppna den stora radiostationen på Västkusten för telegramtrafik. Ogynnsamma väderleksförhållanden och andra oförutsedda omständigheter hava emellertid omöjligtgjort detta och stationen torde nu först i höst vara fullt färdig.

Den stora Västkustradion är som bekant fördelad på två åtskilda stationer, mottagningen i Kungsbacka och avsändningen i Grimeton. Vad som däremot icke torde vara allmänt bekant är, att icke några telegrafister komma att stationeras vare sig i Kungsbacka eller Grimeton. Avsändning och mottagning av telegrammen

RADIOSTATIONEN VID GRIMETON.

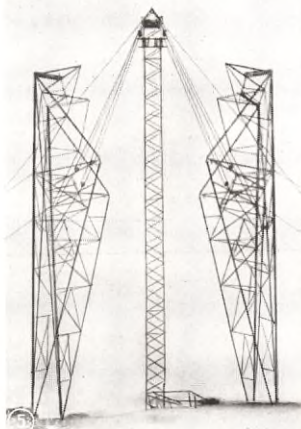
1 o. 2. Sändarestationen i Grimeton. Bild 2 visar några av masterna.

3-5. De olika stadierna av resningen av en mast till 40 meters höjd.

6. En mast färdig till 60 meter av den slutliga 120 meters höjden.

Fotos. Johansson, Göteborg.

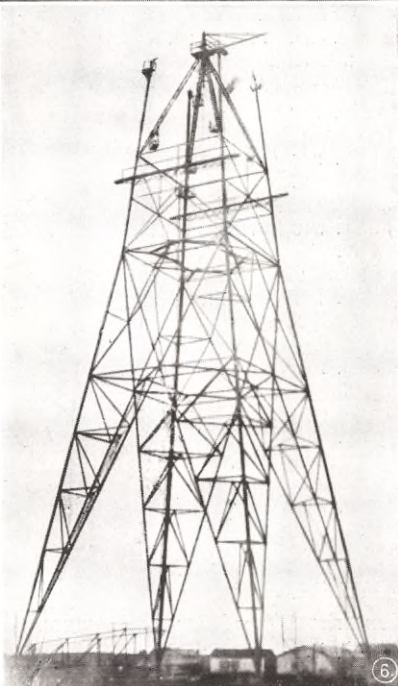
Klitché Ang. Sjöbergs Klitchémat., Gbg

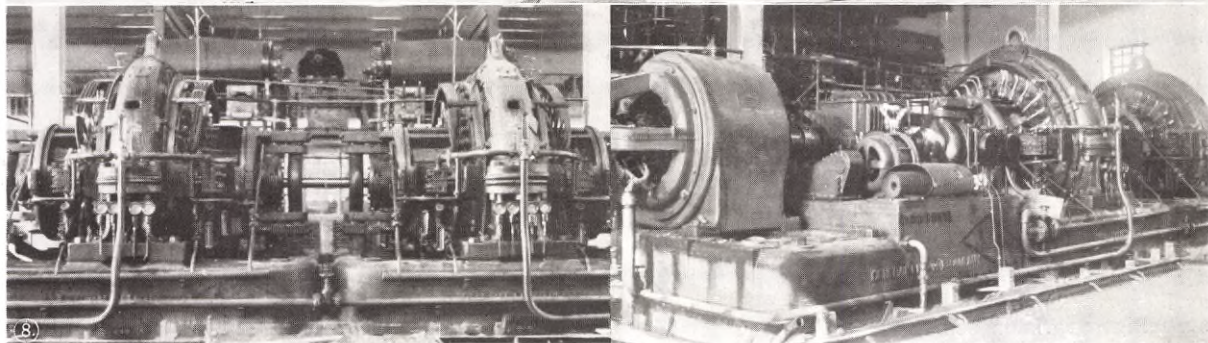
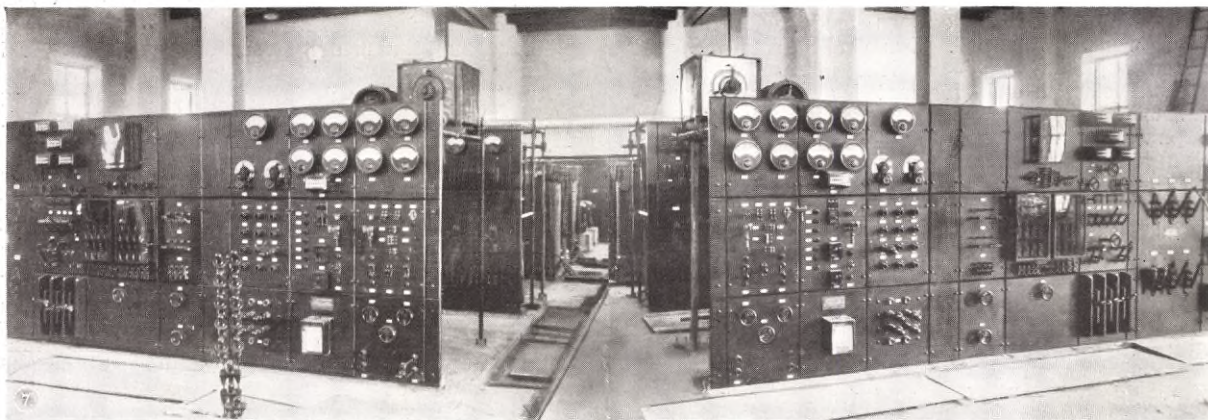

sker från Göteborg och stationerna i Kungsbacka och Grimeton äro därför i viss mån integrerade delar av Göteborgsstationen.

På både Kungsbacka- och Grimeton-stationerna finnes teknisk personal med ingenjör G. af Jocknick, Stockholm, som chef. Stationerna representera höjden av modernitet och genom ett ytterst sinnrikt överförings- och kontrollsystem sörjes för att under ogynnsamma förhållanden om möjligt ingenting skall gå förlorat av telegrammen. Det är givet, att stationernas drift då kräver en minutiös noggrannhet och en högt uppträdd fackkunnighet.

Kungsbackastationen är färdig och provkörd med mycket gott resultat. Den ligger från staden räknat på andra sidan ån, mitt för kajen på en kilometers avstånd från staden. Antennen utgöres av en 13 kilometer lång på 90 stolpar upphängd linje bestående av två 3 mm. koppartrådar med riktning från stationen linjerakt över Hanhals och Fjärås socknar till en punkt i närheten av Skärsön. Riktningen

RADIOSTATIONEN VID GRIMETON.

- 7. Instrumenttavlorna.
- 8. De två kraftaggregaten.
- 9. Mottagningsstationen i Kungsbacka.
- 10. Tjänstemannabostäder i Grimeton för Telegrafverkets tekniska personal.

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

har valts så att endast en ringa avvikelse förekommer för storcirkelriktningen från New York, vilken går så gott som i rak nordvästlig riktning från Kungsbacka.

Mottagningsapparaterna stå direkt kopplade till Gö-

teborg medelst trådleddningar och den egentliga mottagningen äger rum genom maskinella anordningar på remsa. Endast i vissa fall har man tänkt sig nedskrivning för hand. Som kuriositet kan nämnas att vid provkörningen av stationen har man fullt tydligt tagit upp Honolulu korrespondens med Japan per snabb-

skrift, d. v. s. betydligt över vanlig körhastighet. Detta är ju ett utomordentligt prov på stationens kapacitet.

Av större intresse för allmänheten är kanske avsändningsstationen i Grimeton. Den ligger på en höjdsplatå cirka 15 min. väg från Grimetons järnvägsstation på Varberg—Ätrons järnväg. På denna

har arbetet pågått i något över ett år under ledning av ingenjör Jocknick och en amerikansk ingenjör från "General Electric". Den skulle ha varit färdig redan i januari i år om icke järnbruvskonflikten kommit emellan och försenat leveransen av materialet till antennerna. Man hoppades dock att kunna öppna stationen för trafik med halv antennlängd denna månad, men den kalla väderleken med regn och snödis har gjort även detta omöjligt.

Masterna byggas av Lindholmen—Motala och materialet, cirka 900 ton balkar och järn, har tillverkats vid Avesta.

För ögonblicket är själva stationen färdig och ligger under prov. Byggnaden är uppförd av betong i två våningar och den maskinella utrustningen är gjord efter den kände svensk-amerikanske ingenjören Alexanderssons i General Electric Company patent. Kraftaggregaten äro byggda i två sins emellan fristående avdelningar. Vid gynnsamma avsändningsförhållanden användes endast den ena och den andra står i reserv. Men när störningar, åskväder o. d. göra kraftiga signaler nödvändiga, slås båda aggregaten till. De fungera alltså var för sig eller tillhoppa, och bestå av tvenne högfrekvensmaskiner om vardera 200 kw. effekt vid 17,400 perioder per sekund. Våglängden blir 18,000 m. vilket icke kan sägas vara idealet, men snart sagt den enda disponibla, då nästan alla övriga våglängder äro upptagna av andra stationer. Enligt gjorda beräkningar hade den mest ekonomiska våglängden på Sverige—Nordamerika varit en 500-del av avståndet eller 12,000 m. Vid användandet av lägre våglängder bli signalerna vid mottagningen synnerligen variabla och användes högre våglängder fördyras anläggningen avsevärt.

Från stationsbyggnaden i riktning öster—väster har lagts en 2,5 km. lång gata, som är trafikabel för bilar. Utmed denna håller man nu på att resa masterna till antennen. Dessa bli sex till antalet och komma att få en höjd av ungefär 120 m. beroende på terrängens kupering, enär antennätet skall ha ett jämnt horisontalt läge på cirka 110 m. höjd, vadan lägsta masten får nämnda höjd. Tre av masterna äro under arbete.

I olikhet med Karlsborgsradien, där masternas 210 m. rörkonstruktion byggdes färdiga i markläge och därefter restes, reses här undersektionen som är cirka 40 m. först, varefter återstående 80 m. bygges bit för bit i höjden i likhet med en skyskrapa. Varje mast väger 150 ton och det är sålunda ett mycket påfrestande arbete som Lindholmen—Motala, vilka även ha resningen sig anförtrodd här utföra. Att detta arbete icke låtit sig utföras under hittills rådande väderleksförhållanden är självklart, då det icke gärna är möjligt att arbeta med nedisade järnkolosser på en höjd av 100 m. över marken i snöstorm eller stark köld.

Uppförandet av de tre första masterna närmast stationen har därför blivit ytterligare fördröjt ett par månader och med anledning härav kommer stationen icke att öppnas i trafik förrän frampå sommaren och i full utsträckning, med utnyttjandet av hela antennlängden fram på hösten, då de återstående tre masterna beräknas färdiga.

Vid sidan av antenngatan har vuxit upp en hel liten koloni med bostadshus för telegrafverkets tjänstemän. Byggnaderna äro praktiska och billiga i uppförande, vilket t. o. m. statsrevisorerna togo fasta på.

Från Yngaredsfors och Trollhättan erhålles elektrisk ström med 40,000 volts spänning, vilken på platsen nedtransformeras till 2,000 volt för maskinernas räkning och till 120 volt för belysningen.

Västkustradien är som bekant byggd för direkt trafik med Amerika och kommer att fylla ett länge närt behov enär denna trafik hittills fått transiteras över Norge och andra länder.

Med denna station får Sverige möjligheter att helt

utnyttja den trådlösa telegrafens alla resurser och så modern som den är, torde man kunna räkna med att den kan följa med i utvecklingen, som ju går i rasande fart.

Anläggningen går i sin helhet löst på omkring 4,850,000 kr. ehuru Kungsbackastationen har blivit något billigare än vad man beräknat.

Till bild å sid. 476.

Skytteförbundens överstyrelsens ordinarie sammanträde, den så kallade skytteriksdagen, öppnades den 14 april i Stockholm i Statsutskottets lokal. Verkställande utskottets ordförande, ståthållare A. Murray, öppnade förhandlingarna med en erinran om överstyrelsens ordförande, general Gustaf Ugglas frånfälle. Vid härefter företaget val av ordförande i överstyrelsen utsågs här till *generalmajor K. A. Toll*. Den nye ordföranden infann sig omedelbart till sammanträdet och hälsades välkommen av ståthållare Murray. Generalmajor Toll tackade för det förtroende som visats honom och lovade att göra sitt bästa för att söka främja skytterörelsen i vårt land, denna fosterländska och i verklig mening demokratiska rörelse.

Hälsningstelegram avsändes till konungen och kronprinsen. Förhandlingarna fortsattes och avslutades den 15.

Till bilder å sid. 480.

Med *prins Roland Bonaparte*, som den 14 april avled i Paris efter en mycket långvarig sjukdom, bortgick en om vetenskapligt arbete i dubbel måtto förtjänt person. Sedan han tvingats taga avsked från sin militära tjänst, ägnade han sig i nära fyrtio år åt bedrivandet av egna forskningar och åt understödjande de andras. Hans största intressen förbehölls geografien och särskilt botaniken, där han utvalt ormbunkarna till sitt specialstudium. Genom vidsträckta resor, bl. a. också till Sverige tillgodosåg han sitt livliga geografiska intresse. Han samlade sig under årens lopp även ett alldeles utsökt bibliotek, som med storartad gästfrihet stod alla forskare öppet. Men även med penningmedel direkt möjliggjorde han både forskningsfärder och utgivandet av vetenskapliga verk, som annars icke kunnat fullbordas. Prins Roland Bonaparte var medlem av Institut de France och franska vetenskapsakademien, samt ordförande för såväl Geografiska sällskapet som Fédération aéronautique internationale.

En anonym insändare (varför anonym?) anmärker mot uppgifterna om *Kristinas kröningsmedaljer*, avgivna av f. d. intendenten vid Nationalmuseum Olof Granberg i H. 8. D:s föregående n:r 26. Insändaren förmenar dem vara slagna till *Karl X Gustafs kröning*. Redaktionen har låtit anmärkningen gå vidare till artikelförfattaren som besvarar densamma sålunda:

Med de i n:r 26 avbildade Kristina-kröningsmedaljerna förhåller det sig så:

Fig. 3 och 4 utgöra de sammanhörande åt- och fransidorna till den *ena Kristina-medaljen*, fig. 2 är åtsidan till den *andra*, fig. 1 åter fransidan till *Karl Gustavs kröningsmedalj*, vilken fransida, såsom B. E. Hildebrand anmärkt, "sannolikt endast av ett misstag eller av ett infall sammanpräglats med åtsidan av Kristinas medalj". Den "Parise" signerade åtsidan till *Karl Gustavs kröningsmedalj* bär som sig bör *konungens bild*.

I min uppsats ingick jag icke på dessa detaljer, då det för mig endast gällde att fastslå, att de två Kristina-medaljernas *åtsidor* båda äro signerade "E. P.", d. v. s. graverade av en och samme mästare: Erich Parise, under det att gravören "Jean Paris", vars initialer man trott sig utläsa å den ena åtsidan, aldrig existerat.

Olof Granberg.

TILL 200-ÅRS DAGEN AV IMMANUEL KANTS FÖDELSE.

FÖR H. 8 D. AV BEATRICE ZADE.

Överst: IMMANUEL KANT. Född d. 22 april 1724. Bilden tagen vid den store filosofens 67-årsålder.

Mellerst t. v.: IMMANUEL KANTS HEM I KÖNIGSBERG; han köpte det 1783 och bodde där till sin död den 12 februari 1804. Vår bild visar icke huset så som det såg ut på den tiden utan efter senare påbyggnad och inredning för butiker. Det revs 1893.

T. h.: GAMLA UNIVERSITETET I KÖNIGSBERG, där Kant studerade; numera stadsbibliotek.

Nederst: KANT-MONUMENTET i Königs-garten i Königsberg.

Det berättas, att den berömda filosofen kort före sin död sagt till en god vän: "Jag har kommit ett sekel för tidigt, men om hundra år skall man riktigt förstå mig och studera mina skrifter". Denna profetia har uppfyllts till punkt och pricka, och just under de

Efter fotografier.

sista tjugu åren har Kants betydelse för vetenskapen blivit fullt erkänd. I dessa dagar, då hela den bildade världen firar tvåhundraårsminnet av hans födelse, känner man tydligare än någonsin, att han tillhör de få verkligt stora, vilkas namn aldrig skola glömmas, och vilkas gärning förblir fruktbarande för generation efter generation.

Immanuel Kant föddes i Königsberg den 22 april 1724 såsom son till en aktningvärd sadelmakare. Hans mor var en mycket gudfruktig kvinna, och pietistiska åsikter härskade i hemmet, där barnen aldrig sågo något ont och endast inhämtade de bästa lärdomar. Den begåvade gossen besökte först gymnasiet, Collegium Friedrichinum, och utmärkte sig redan där som framstående latinare. Från sitt sjuttonde år studerade han vid hemstadens universitet, huvudsakligen matematik,

fysik och filosofi, och praktiserade enligt tidens sed efter avlagd magisterexamen som informator i åtskilliga ostpreussiska familjer. År 1755 promoverades han i Königsberg till filosofie doktor och kallades strax efteråt på grund av sin avhandling om metafysikens principer till docent därstädes.

Ehuru Kants ovanliga lärdom alltjämt på nytt dokumenterades genom en lång rad tankedigna skrifter, och ehuru hans lärareverksamhet visade sig vara synnerligen framgångsrik, dröjde det ända till år 1770, innan han slutligen erhöi den eftersträfvade professuren i logik och metafysik vid Königsbergs universitet. Av kärlek till hemorten hade han då redan avböjt flera lockande anbud från andra håll. Han stannade också troget kvar i sin fädernestad och hade vid sin död aldrig varit utom Ostpreussens gränser.

Sitt egentliga rykte vann Kant genom sina epokgörande s. k. kritiska skrifter. År 1781 utkom första upplagan av hans förnämsta verk, "Kritik der reinen Vernunft", vilket innehåller grundsatserna av hans eget filosofiska system och genast väckte ett utomordentligt uppseende både

Klickat upp. Sjöbergs Kitchensal, Göteborg

inom och utom Tyskland. Med korta mellanrum publicerade Kant sedan "Kritik der praktischen Vernunft", "Kritik der Urteilskraft", "Die Religion innerhalb der Grenzen der blossen Vernunft" och många, många andra märkvärdiga skrifter. Han gav i dem sina medmänniskor ett nytt och friare sätt att tänka, men fordrade på samma gång sträng sedlighet, obrottslig sanningstrohet och vördnad för lag och rätt. Hela hans moralära vilar på ovillkorlig pliktuppfyllelse, och den mycket omtalade sats, som han kallar människans "kategoriska imperativ", lyder: Handla så, att maximen för din vilja kan gälla som princip vid den allmänna lagstiftningen!

Huru föga samtiden fattade den kantska etikens storhet och renhet, bevisas bl. a. därav, att konung

Forts. å sid. 483.

En för konungahuset och svenska folket lika märklig tilldragelse ägde rum den 22 april, i det H. K. H. Hårtigen av Västerbotten, kronprinsens äldste son, då fyllde aderton år och därmed jämlikt § 41 regeringsformen inträdde i myndig ålder.

Det är första gången nämnda paragraf i sin år 1909 införda nya lydelse träder i tillämpning. Dittills gällde paragrafen endast konung och den till tronföljden närmast berättigade prinsen. Nu avser den jämväl den av tronföljarens bröstarvingar, som *efter honom* är till tronen närmast berättigad. Grundlagsändringen, till vilken första initiativet togs redan år 1904, hade närmast till syfte att förebygga behovet att anlita den under unionstiden föreskrivna otympliga interimregeringen, bestående av hela svenska statsrådet och lika många ledamöter av det norska. En motsvarande akt till den nu företagna har icke förekommit, sedan vår nu-

Foto. Jager, Sthlm.

Kliché Sjöberg, Gbg.

PRINS GUSTAF ADOLF, HÄRTIG AV VÄSTERBOTTEN,
18 år den 22 april.

varande konung som kronprins myndigförklarades den 16 juni 1876. Det skedde i sammansatt svenskt-norskt statsråd och konung Oscar II hälsade då sin son välkommen till delaktighet i det offentliga livet med ett vältaligt anförande.

“Må Du lika litet begagna smicker såsom medel att vinna folkgunst, som Du själv må lyssna till smickrets förföriska röster. Konungens ord vare ärligt; hans löfte gives därför icke i oträngt mål. Hans öra vare öppet för sanning, den må uttalas av hög eller låg. Lag och rätt vare hans styrka, plikt hans rättesnöre, arbete hans glädje. Må ett gott samvetes vittnesbörd allt framgent utgöra Ditt säkraste stöd, om och när dina redliga strävanden icke genast skulle synas nog rika på frukter eller Dina goda avsikter för en tid skulle missförstås och misskännas. Glöm aldrig, att samtidens dom förstummas inför hävdens och att hävdens dom åter måste vika för Guds.”

Det är en konungabalk för den unge, som väl kan stå sig än i dag, ej långt ifrån ett halvsekel senare.

Nederst:

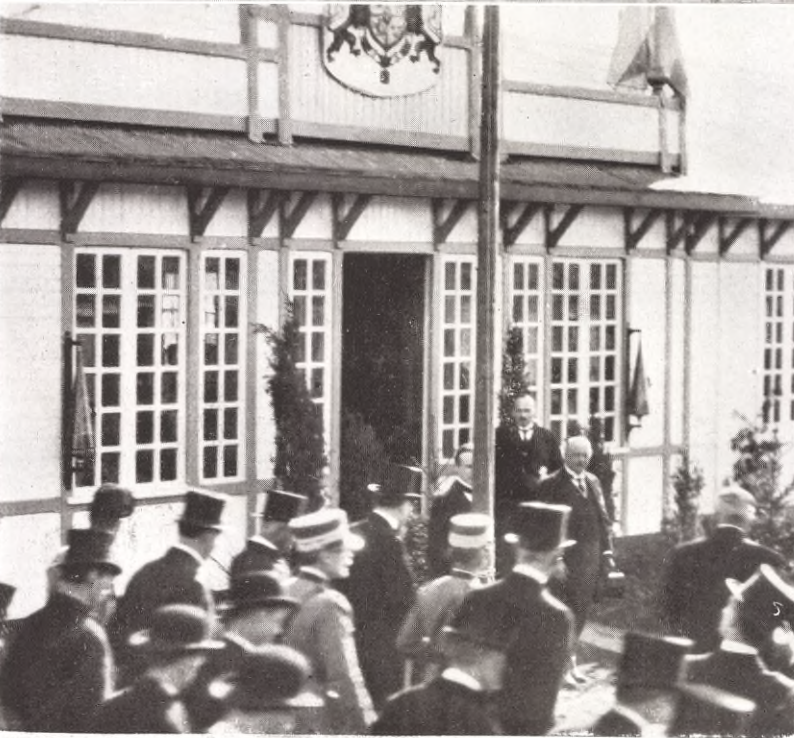
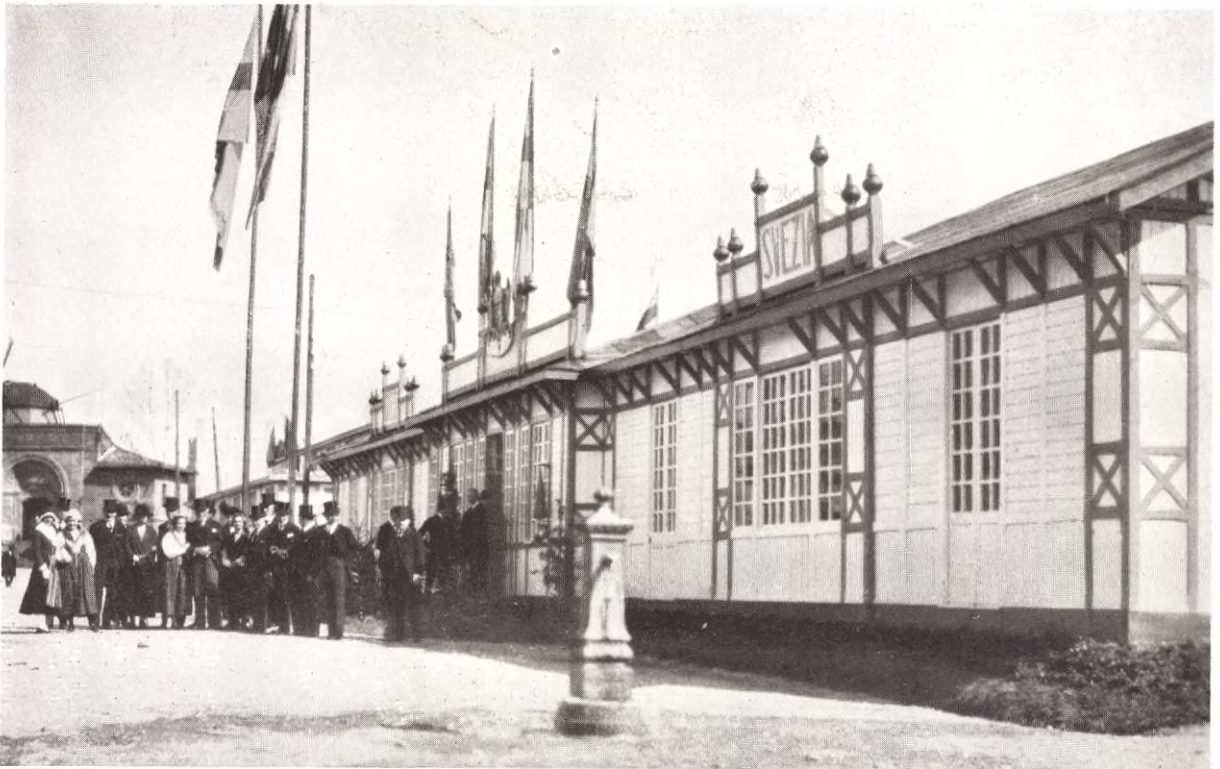
SKYTTEFÖRBUNDENS ÖVERSTYRELSE SAMMANTRÄDER I STOCKHOLM DEN 14 APRIL. I infällningen: överstyrelsens nyvalde ordförande generalmajor K. A. TOLL.

Vi namnteckna: Fr. v. sittande kring bordet: Handl. A. Eriksson, Tumba, förvaltare C. J. Wennersten, Visby, köpman H. Rydén, Linköping, lärare J. Bohlin, Fyrunga, major O. Th. Meyerhöffer, Piten, bankkamrer Hj. Lindedal, Vänersborg, barkdr. Robert Norén, Gäddede, prof. B. A. Azzelius, Sthlm, åsponent P. Tykesson, Halmstad, fabriksör J. A. Pettersson, Kalmar, bankdr. W. T. Hoffman, Hvetlanda, ståthållare A. Murray, Sthlm, generalmajor K. O. Toll, Sthlm, ordförande, apotekare V. Wahlquist, Sthlm, kassör M. Andersson, Göteborg, major H. A. Heilborn, Karlskrona, prof. G. Timberg, Uppsala, grosshandl. E. Littorin, Örebro, grosshandl. Cl. Sundin, Västerås, överste O. Sjögreen, Djursholm, landsfiskal C. L. Burrau, Höör, dir. V. Settergren, Borås, major R. Lindgrén, Jönköping, kronokassör Lars Jernbergh, Eskilstuna; stående längst t. v.: red. P. Lundin, Västeråker, inspektör V. Stålfelt, Falun, forstmäst. A. Brånholm, Finnskoga-Höljes, kapten F. A. Hammerberg, Umeå, departementskrivaren P. O. Arvidsson, Sthlm; stående vid ordföranden: överste E. O. Almquist, Uppsala, överstelöjtn. G. von Feilitzen, Linköping; stående och sittande vid höger sida: kamrer H. Chr. Lorenzen, Karlalund, köpman Hj. Celander, Kristianstad, rådmän K. E. Berg, Umeå, länsjägmästare O. Hj. Humle, Östersund, köpman J. Sjöberg, Sundsvall, löjtn. Th. Holmberg, Stockholm. — Text å sid. 474.

Bildcentralen.

Kliché Aug. Sjöberg, Klichéanst., Gbg

DEN SVENSKA PAVILJONGEN PÅ VARUMÄSSAN I MILANO. Den svenska delegationen samlad framför paviljongen på invigningsdagen den 12 april.

Därunder t. v. Svenske ministern i Rom friherre Beck-Friis hälsar konungen av Italien (främst i uniform) vid besök i paviljongen samma dag.

Nederst: En av de vackra montererna å varumässan i Milano.

Efter fotografier.

Klubb-Gata Ribbors & Klubbmanstall, C.

Den stora varumässan i Milano har rönt en livlig anslutning också från andra länder än Italien och icke minst har den utmärkta svenska representationen där tillvunnit sig stor uppmärksamhet. De för en dylik mässa intresserade svenska industrierna ha verksamt biståtts av våra statsmyndigheter, Exportföreningen och de två av K. m:t utsedda kommissarierna, friherre Bennet och konsul Jonsson i Milano. Expositionen har också blivit synnerligen god och välordnad och

Forts. å sid. 483.

BRITTISKA IMPERIEUTSTÄLLNINGEN INFÖR ÖPPNANDET.

Efter fotografier.

Älskade Göteborg & Kungälvstidning. Obo

EN SENASTE PANORAMAVY ÖVER UTSTÄLLNINGEN FRÅN STADION. Man ser Canadas byggnad, afrikansk by, indiska och burmanska paviljongerna samt kopian av Taj Mahal ävensom gamla London Bridge.

T. v.: SISTA DAGARNES INREDNINGARBETE INFÖR ÖPPNANDET DEN 23 APRIL. Svensk amatörfoto, tagen den 13 april.

T. h. HOWARD CARTER, Tutankhamon-gravens upptäckare, avreser från London på föreläsningsturné i Förenta Staterna.

Den stora brittiska imperieutställningen öppnas under stora högtidligheter av konung Georg den 26 april, S:t Georg's dag. Utställningen torde vara den största i världen och inrymmer på sitt väldiga område (216 acres = 87,5 har) praktfulla byggnader och expositioner från det brittiska världsríkets alla delar. Utom de rent exotiska inslagen, den indiska monumentalbyggnaden, negerbyn och strutsfarmen för att endast taga några få exempel, tillvinner sig helt naturligt den kolossala industrihallen ett alldeles särskilt intresse. Också nöjesavdelningen lovar att bliva något extraordinärt i sitt slag. F. ö. igen-

**RYSK-ENGELSKA
FÖRHANDLINGAR-
NA I LONDON.**

Den ryska delegationen i London under därvarande sovjetministern Rakovskis (X) ledning.

Delegaten för Turkistan (Chadir-Atieff) i vita nationaldräkten, längst t. h. Ratschenko. Observera de två poliserna.

Infällningen: Engelske premiärministern MacDonald och ryske ministern Rakovski.

Efter fotografier.

Kliché: Göts Kistgrå & Klichéanstalt, Öbg.

känner man i flera fall sektionsuppdelningen från Jubileumsutställningen i Göteborg förra sommaren. ehuru Wembleyutställningen otvivelaktigt saknar motstycke i rikhaltighet, omfattning, pittoreska scenerier och imponerande varutställningar. Från Sverige komma som bekant också en hel del billighetsresor att anordnas till London och i millionstaden kommer säkerligen den vanliga, alltid ansenliga resandeströmmen att mångfaldigas.

De engelsk-ryska underhandlingarna i London, vilka omnämndes även i vårt föregående nummer, fingo redan från början en ogynnsam start, i det att de engelska bankerna gemensamt på konferensens öppningsdag utfärdade ett manifest, i vilket de uppställde vittgående villkor för en eventuell kredits erhållande. Premiärministern Mac Donald sökte dämpa det därigenom framkallade obehagliga intrycket hos sovjetdelegaterna men framhöll även i ett tal, vars manliga och fasta hållning gjort ett gott intryck, att Sovjet aldrig kunde vänta ett bättre tillfälle att uppnå goda resultat än nu, då det underhandlade med den engelska regering, av vilken de kunde vänta den största välvilja. Han framhöll även önskvärdheten av ett öppet tillvägagångssätt vid förhandlingarna, men som svar följde från Rakovski endast ett genom sin mycket

allmänna hållning ganska intetsägande tal. Den officiella kommunikén om förhandlingarna meddelar endast att "frågan om traktater, slutna mellan England och Ryssland, upptogs till behandling och remitterades till underutskottet för förberedande utredning".

Efter porträtt.

ELEONORA DUSE.

Kliché: Göts, Öbg.

F. 1859. Död i dessa dagar under en turné i Förenta Staterna.

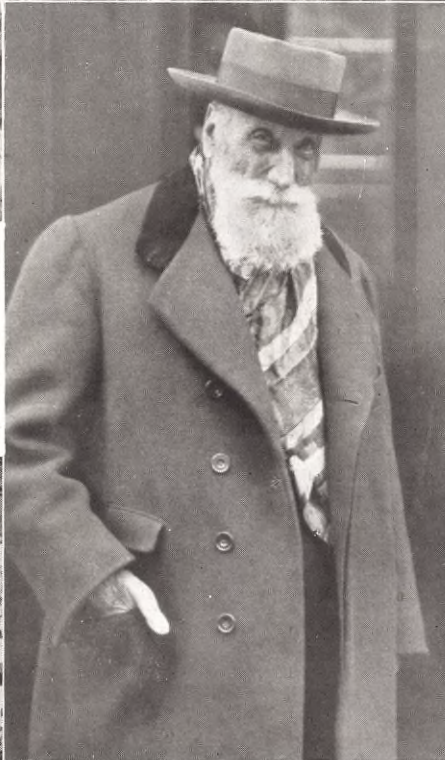
Eleonora Duse, Italiens största skådespelerska, som i ryktbarhet och konstnärlighet tävlat med Sarah Bernhardt, har i dagarna avlidit i Pittsburg under en turné i Förenta staterna. Den nu snart sextiofemåriga skådespelerskan vann sina största framgångar i tragiska roller, där hennes glödande temperament, rika fantasi, sällsynt varma och välljudande stämma och en smidig intelligens samverkade till en utomordentligt sann och gripande scenisk gestaltning.

ANATOLE FRANCE OCH HANS HEM
Arbetsrummet och salongen med blommor

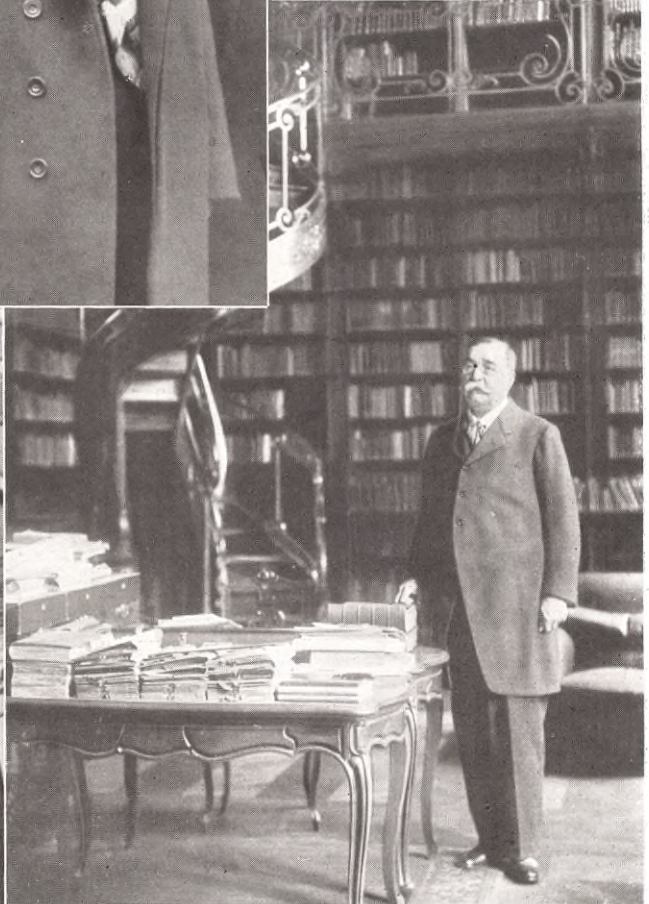

PÅ 80-ÅRS DAGEN DEN 16:DE APRIL.
till födelsedagen. — Text å sid. 483.

Nederst:
PRINS ROLAND BONAPARTE, född
1858, sonson till Lucien Bonaparte, bro-
der till Napoleon, officer i franska armén
till 1886, då han ströks ur rullorna såsom

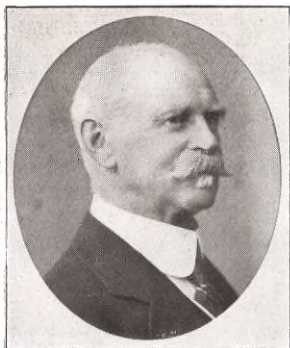
tillhörande ett en gång i Frankrike rege-
rande furstehus, därefter vetenskapsman
och skriftställare. Ägde världens största
och märkligaste privatbibliotek. Avled
den 14 april. Text å sid. 474.

Efter fotografier.

PRINS ROLAND BONAPARTE I TAVELGALLERIET OCH BIBLIOTEKET.

Klickat Aug. Sjöbergs Klichéanst., Göteborg

V. G. BALCK.
Generalmajor. — Stockholm.
80 år 25 april.*

G. E. TAUBE.
Greve. — Överste. — Stock-
holm. — 70 år 30 april.*

E. F. L. BRUSEWITZ.
Major. — Stockholm.
55 år 30 april.*

H. S. KINMANSON.
Byrådirektör. — Stockholm.
50 år 26 april.*

C. T. BLIX.
Häradshövding. — Växiö.
70 år 27 april.*

R. S. E. S. AF GEIJERSTAM.
V. Häradshövding. — Karlstad.
70 år 29 april.*

P. E. WIKNER.
Provinsialläkare. — Ockelbo.
60 år 9 april.*

S. T. DRAKENBERG.
Rådman. V. Häradshövding.
Boras. — 60 år 28 april.*

C. A. H. KEY.
Huvudredaktör. — Stockholm.
60 år 26 april.*

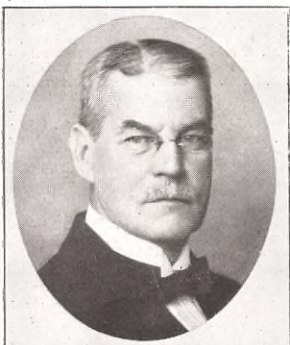
H. A. SÄLLVIN.
Redaktör. — Sundsvall.
60 år 27 april.*

A. P. ULANDER.
Fil. dr. — Luleå.
50 år 8 april.*

A. W. AHLBERG.
Fil. dr. Rektor. — Norrköping.
50 år 26 april.*

J. H. DUFVA.
Fabrikör. — Stockholm.
60 år 19 april.

C. A. F. PETERSSON.
Direktör. — Stockholm.
50 år 13 april.*

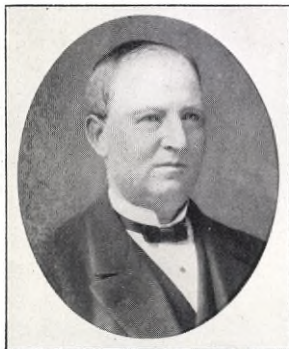
K. FRICK.
Grosshandlande. — Göteborg.
50 år 16 april.

S. C. F. CEDERROTH.
Fabriksidkare. — Stockholm.
50 år 25 april.*

* Data å nästa sida.

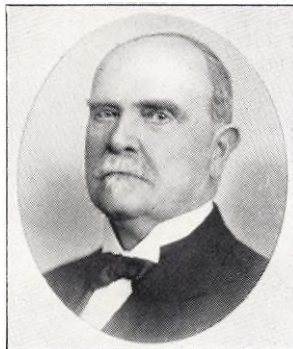
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

N. ÅKESSON †.
F. d. Riksdagsman. — Södra Sandby. — F. 1836. † 29 mars.*

R. DICKSON †.
F. d. Översätthållare. — Sthlm. F. 1843. † 14 april.*

J. G. TÖRNBLOM †.
Godsägare. — Stockholm. F. 1843. † 12 april.*

E. J. BECKMAN †.
F. d. Riksdagsman. — Kalifornien. — F. 1850 † 16 april.*

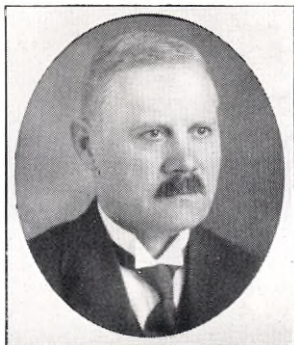
A. V. LEFRÉN †.
F. d. Rådman. — Filipstad. F. 1844. † 11 april.*

A. H:SON LJUNGHOF †.
Teol. d.r. Prost. — Ausås. F. 1844. † 7 april.*

K. L. KLINGHERDT †.
Fabrikör. — Ulricehamn. F. 1847. † 10 april.*

J. F. NORDMARK †.
Sågverksägare. Kommunalman. Borlänge. — F. 1866. † 10 april.

N. G. HAGELBERG †.
Bankkamrer. — Östersund. F. 1867. † 8 april.*

J. E. SWALANDER †.
Grosshandlande. — Göteborg. F. 1872. † 11 april.

VICTOR BALCK. Uljtn. v. Ner. reg. (Livreg. gren.) 66, kapt. 84, i res. 91, maj. i an 94, överste i an 04, i res. 09, generalmaj. n. h. o. v. 14. Gymn.-lärkurs v. Gymn. centralinst. 66-68, bitr. lär. där 72, överlär. 87-09, förestånd. 07-09. Skapare av o. en av de främsta krafterna f. främjande av den svenska idrottsrörelsen, sådan densamma numera är organiserad. Biografi o. helsid-portr. årg. XVIII: 1.

CARL-EVERT TAUBE. Uljtn. v. Svea livg. 75, major 01, övjltn. 05-12, överste i 4de arméfördeln. res. sistn. år. Slottsfogde på Stockh. Slott 89-12. Bef. i Stockh. västra landstomsomr. 13-20.

ELIS BRUSEWITZ. Uljtn. v. Göta art-reg. 90, ljt. v. A. Göts art-reg. (Smål. art-reg.) 95, kapt. 03-22, major i an 19. Bibliotekarie v. Generalstaben sdn 15. Ord. i styr. f. Sv. revisorsamt. sdn 22.

HENRIK KINMANSON. Stud. 91, elev v. Telegrafv. s. å., telegrafassst. 95, utex. fr. Tekn. högsk. 96. fr. Telegrafv. högre undervisn.-kurs 97, byråing. o. rit. v. Telegrafstyr. liniebyrå 02, byrådir. i Pat. o. Registr.-verket sdn 14. Stadsfullm. i Stockh. 17, led. av stadskollegiet, Järnvägsrådet (23), styr.-led. i a.-b. Stockh.-systemet, v. ord. i Fattigv.-nämnden. Led. av Riksd. A. K. 22.

THORSTEN BLIX. Stud. 72, hovr.-ex. 76, v. hvd. 80, häradshöv. i Jämtl. n. doms. 90, transp. t. V. Värendens doms. 04. Led. av dir. f. Växiö hospital 16.

SVEN AF GEIJERSTAM. Stud. 73, hovr.-ex. 87, v. hvd. 89, omb.-man hos Värml. hyp.-fören. 91-23. Stadsfullm. i Karlst. sdn 93, ord. i beredn.-utsk. 02-17, styr.-led. i Karlst. sparb. sdn 93, ord. sdn 12, styr.-led. i Värml. röntne- o. kap.-försäkr. anst. sdn 98, ord. sdn 99, v. ord. i länets sinnessänst. o. i länsasarett. Landstingsman 05-09.

EDGAR WIKNER. Stud. 83, med. lic. 93, ex. prov. läk. i Ockelbo 95, ord. sdn 13.

SVEN DRAKENBERG. Stud. 84, hovr.-ex. 89, v. hvd. 93, illiterat rådmän i Borås 94, literat rådmän där sdn 04. Omb.-man v. Borås sparb. sdn 96, sekr. h. hälsov.-nmd o. Borås fabr.-förening.

HELMER KEY. Stud. 82, fil. lic. 93, fil. dr. 94, doc. i litteraturhist. v. Upps. univ. 94-96, huvudred. f. Svenska Dagbladet sdn 97 m. undantag f. 08. Ord. i Publ. Kl. 17-20, i Sv. Tidn.-utg.-fören. 03-05, styr.-led. i a.-b. Sv. Pressbyrå. Styr.-led. i K. Teatern 09-14. Fullm. i Stockh. handelskammare 02-16. Förf. Biografi o. helsidporträtt årg. XXII: 47.

HERMAN SÄLLVIN. Stud. 83, medarb. i Jämtl. Tidn. 84, i Aftonbladet 85, red. f. Jämtl. Tidn. 86-88, red.-sekr. i Sundsvalls Posten 89-94, chef f. Sv. telegrambyråns kont. i Sundsv. 95-97, red. i Sundsv. Posten sdn 98. Stadsfullm. i Sundsv. sdn 09, ord. i Stadsf. valutsk. sdn 21. Styr.-led. i Boktr. a.-b i Sundsv. sdn 12, Teater a.-b. sdn 10, ord. i Nord. pressfören. sdn 18, Högerpressens fören. sdn 12, Publ.-Kl. sdn 19, Tidn.-utg. fören. sdn 22.

AXEL ULANDER. Stud. 92, fil. kand. 97, utex. fr. Ultuna lantbr.-inst. 1900, fil. dr. i Göttingen 05, förestånd. f. Sv. Utsädesfören. filial i Luleå 06-19, 1ste assist. v. Kem. växtbiol. anst. i Luleå 12-19, dess förestånd. sdn sistnämnda år. Lär. i trädgårdsskötsel v. Luleå folksk.-seminarium sdn 07.

AXEL ÅHLBERG. Stud. 91, fil. lic. 99, fil. dr. 1900, doc. v. Lunds univ. s. å., förestöd. prof. i klass. spr. 06-09; lär. v. Lunds priv. elem.-sk. 01-10, lekt. i Växiö 10, rektor v. H. allm. lärov. i Norrköp. sdn 16. Stadsfullm. sdn 22, ord. i styr. f. Norrköp. komm. mellanskola o. högre folkskolor s. å.

CARL-AXEL PETERSSON. Etabl. herreklip.-affär i Stockh. 08. Sportsman, erövr. olymp. silvermed. v. curlingtäv. i Chamonix d. å., segervan motorbåtsman, vann idrottsmäcket v. 37 års ålder.

CHRISTIAN CEDERROTH. Etabl. 95 i Gävle den sedermera mycket bekanta fabriksfirman Cederroths tekniska fabrik, vilken 09 övertylldes t. Stockholm där rörelsen gått en högst betydande utveckling till mötes.

NILS ÅKESSON †. Ägnade sig åt jordbr. Nämndeman 66, landstingsman 71, led. av Riksd. A. K. 86-05, led. av tillf. utsk. 87, suppl. i statsutsk. 88-90 o. 94-04, suppl. i lagutsk. 91-93. På sin tid led. av styr. f. Örtofta sockerfabr. a.-b. samt senare f. Sockerfabr. lokalstyr. f. fabr. i Örtofta.

ROBERT DICKSON †. Stud. 60, hovr.-ex. 65, v. hvd. 69, fiskal i Skån. hovr. 77, asses. där 80, revis.-sekr. 83, exped.-chef i Finansdep. s. å., tf. landshöv. i Örebro 1. under 88, landshöv. i Jönköp. l. s. å., i Malmöh. l. 92, överstatthälv. 02-11. Led. av Riksd. F. K. 92-03. V. ord. i dir. f. Göta Kanalbolag, Ridd. o. Komm. K. Mats O., Komm. m. st. K. N. O., Ridd. C. XIII: 0. Biografi o. helsid-portr. årg. X: 9.

GIDEON TÖRNBLOM †. Genomf. Chalmers tekn. inst. 59-61, Alnarps lantbr.-inst. 62-64. Ägde egend. Wiksjö i Uppl. 78-1900. På sin tid ord. i Jerfälla komm.-st. o. nmd. led. av kyrko- o. skoltåd, hushålln. gillestyr., led. av Stockh. l. hushålln. sällsk. förvalt. utsk. samt uppskatt.-man f. kronodomänier i länet under ett tiotal år; en av stift. av Allm. ömsesid. kreatursförsäkr.-bol. i Stockh. o. dess styr.-ordf. 98-21.

ERNST BECKMAN †. Stud. i Tübingen 68, folksk.-inspekt. i Södermanl. 76-79, verkst. dir. f. Djursholms a.-b. 92-1900, rektor v. Stockh. nya skamkola 93-99. Red. o. utg. av Ny III. Tidn. 80-83, bitr. red. av Stockh. Dagbl. 84-86, red. o. utg. av Aftonbladet 87-90. Led. av Riksd. A. K. 86-87 o. 91-93, samt 03-10, led. av F. K. 11-13, led. av talmanskonf. 13. Social skriftställ. Var sdn åtta år bosatt i Santa Barbara, Kalifornien. Biografi o. helsid-portr. årg. V: 40.

AXEL LEFRÉN †. Etabl. 66 guldsmedsaffär i eget namn. Stadsfullm. 81-03, led. av drätselk. 89-03, rådmän 03-16. Styr.-led. o. huv.-man i sparb., styr.-led. i däv. a.-b. Filipst. hand.-bank. sen. Sydsv. kred.-a.-b. avdelningskontor.

ANDERS LJUNGHOF †. Stud. 69, prästv. 74, kyrkoh. i Asarum 81, i Ausås 93, e. o. hovpred. 01, kontr. prost. i S. Asbo kontr. 09, Teol. hed.-dr. i Lund 18. Delt. ss. medl. av rådgiv.-nämnden i bibelkommis. arbete 08-12. Överstatthölv. f. Sv. Kyrkans miss.-styr. 12-20, mångårig led. av Lunds miss.-sällsk. Insp. f. Ängelholms elem. lärov. f. fl. 1900-05. Utg. predikn. samt uppsatser i teolog. o. andl. ämnen.

KNUT KLINGHERDT †. Övert. på 70-talet efter fadern dennes betydande garverirörelse i Ulricehamn, vilken han bedrev t. 14. Mångårig led. av stadsfullm. o. drätselk. Interesserad f. jakt- o. fiskesport.

”Den porträtt. Klisché: Göta, Öb-
DEN DANSKE GRÖNLANDSFARAREN
LAUGE KOCH (se H. 8. D. nr. 17) som
vid årets Vegadag mottager Vegamedaljen.

Lauge Koch, den unge danske vetenskapsman-
nen, vilken redan
som deltagare i
den av Knud Ras-
mussen ledda
andra Thule-ex-
peditionen — var-
under som bekant
Thorild Wulff fick
sätta till livet —
väckte den lärda
världens upp-
märksamhet, har
sedan dess själv

25- och 10-öringar bliva genomslagna med hål. Som
en kuriositet kan anmärkas att på de bägge senare-
sorterna kommer att stå årtalet 1920, emedan det re-
dan då var fråga om att framställa mynt med hål i.
De gamla danska och norska silver- och nickelmynter:
gälla även de tills vidare, men komma att efter hand
dragas ur rörelsen. Ogiltiga i Sverige bli de emellertid
först efter den 6 oktober d. å.

IMMANUEL KANT. Forts. fr. sid. 475.

Fredrik Vilhelm II av Preussen år 1794 i en kabi-
nettsorder beskyllde den äldre filosofen för att
vanställa och nedsätta kristendomen samt förbjöd
alla föreläsningar över hans skrifter. Utan motsä-
gelse böjde sig Kant för regeringens godtyckliga
förordning och avhöll sig sedan frivilligt från offent-

”Efter fotografier”

DE NYA HÅLSLAGNA DANSKA SKILJEMYNTEN i naturligt storlek.

företagit en treårig forskningsfärd genom det nord-
ligaste Grönland. De vetenskapliga resultat, han trots
alla faror och äventyr under denna uppnått, ha för-
skaffat honom en rangplats i den arktiska forsk-
ningens hävder. Svenska Sällskapet för Antropologi
och Geografi kommer också vid sitt högtidssamman-
träde den 24 dennes att till honom överlämna årets
Vegamedalj i guld, såsom erkänsla för det utmärkta
sätt, varigenom han främjat det geografiska kunska-
pandet.

Den expedition för vilken Vegamedaljen nu närmast
utgör en svensk honnör och belöning, startade Koch
som sin egen expeditionsledare, och som ensam vit
man (de övriga deltagarna voro tre eskimåer), 1 juli
1920 från Köpenhamn. Resans första mål gällde
Robertson Bay i Inglefield Gulf i allra nordligaste
Grönland, varifrån expeditionen med 19 slädar och
200 hundar i mars 1921 fortsatte till Fort Conger,
utgångspunkten för Pearys nordpolsfärd. Kochs ve-
tenskapliga program var utforskandet av Grönlands
nordkust och öarna norr därom. I maj 1921 nåddes
83° 50' n. b. och här planterades Dannebrogen på
”den nordligaste punkt, den någonsin nått”. Efter
200 dagars strapasser bland norra Grönlands isar
återinträffade expeditionen i Robertson Bay den 1
oktober 1922, medförande synnerligen betydelsefulla
geologiska och kartografiska rön. I höstas återvände
Lauge Koch till Köpenhamn, men när det rika ma-
terial, som blev Grönlandsfärdens resultat, där till
fullo blivit bearbetat, lär det ej dröja länge förrän
han planerar en ny färd till sin längtans ”gamla jakt-
marker”.

De nya danska skiljemynten, som icke skola vara
giltiga i Sverige, började den 15 april sitt kretslopp i
Danmark. Som man torde erinra sig beslöts på mynt-
konferensen i Kristiania den 29—31 okt. förra året (se
H. 8. D. XXV:6) utfärdandet av nya mynt såväl i
Norge som i Danmark till förhindrande av den genom
valutaskillnaden alltmer tilltagande myntsmugglingen.
Det är nu dessa mynt, som i Danmark liksom nyligen i
Norge föreliggande färdiga och börja tagas i bruk.
Mynten äro tecknade och modellerade av medaljören
vid Den kgl. Mønt, bildhuggaren Gunnar Jensen. En-
och tvåkronor bliva gula och ogenomborrade medan

liga yttranden om religionen. Över huvud taget hörde
den store filosofen i Königsberg till dem, som leva
efter sin lära och fordra detsamma av sig själva
som av andra. Noggrann ordning, samvetsgrannaste
pliktuppfyllelse och outtröttlig flit utmärkte honom
ständigt. Han förblev ogift, men förde ett gästfritt
hus och gav ofta sina vänner och lärjungar prov
på hjärtegodhet och själshöghet.

När Kant vid åttio års ålder gick ur tiden, 1804,
erkände man honom enstämmigt som den nya tidens
störste filosof. Detta anseende har han också be-
hållit ännu i våra dagar. Hans verk lever allt
fortfarande, och vi söka hos honom lösningen till
mången gåta, som sysselsätter den moderna världen.
Detta får visserligen icke betyda blind underkastelse
under hans auktoritet eller ohistorisk tillämpning
av hans läror. Men han är utan tvivel den
tänkare, som djupast inverkat på vår nuvarande
kultur, och ännu idag gäller Goethes yttrande, att även
den, som aldrig läst Kant, rönt inflytande av honom.

MILANO-MÄSSAN. Forts. fr. sid. 477.

inrymtes i en egen, blomstersmyckad, flaggpryvd
och vacker paviljong, f. ö. den näst Frankrikes största
av de icke-italienska utställarnas. Vid det högtidliga
öppnandet den 12 april genomgick också konung
Victor Emanuel paviljongen och visade därvid stort
intresse. Närvarande vid invigningen voro också
medlemmarne av den svenska beskickningen i Rom,
italienske ministern i Stockholm samt en delegation,
bestående av handelsminister Wohlin, för Exportföre-
ningen dess direktör E. Nylander, envoyén Lager-
crantz och riksgäldsfullmäktigen Kinander, för Järn-
vägsstyrelsen kapten Werner samt två riksdagsmän.
Till vårt lands representation å denna betydande varu-
mässa knytes förhoppningar om ett rikt utbyte till
fromma för båda länderna.

Till bild å sid. 480.

Den 16 april firade den moderna franska litteratu-
rens storman, *Anatole France*, sin 80-årsdag i den
största stillhet i sitt Pariserhem, Villa Saïd invid Ave-
nue de Bois de Boulogne. Jubilaren överlät till sina
anhöriga t. o. m. mottagandet av de många uppvak-
tande, korporationer som enskilda, vilka dagen till ära
strömmade till Villa Saïd för att frambära sin hyllning
åt den beundrade diktareveteranen — själv tillbringade
han sin födelsedag, i vilken han helst ville se en vanlig
arbetsdag, vid skrivbordet.

GOTTLÖB HAGELBERG †. Anst. i Sundsv. e. bank 85, kamrer v. dess avd.
kont. i Östersund 93—20. Under åtskill. år tj.-gör. som bankens verkst. dir.
Inneh. sdn 1900 försäkr.-agenturer. Mångårig stadsfullm., led. av hälsov.-nmd
styr.-led. i Östers. pantbank.

Foto. V. Malmström, Sthlm. Klische: Göta Bildbyrå & Klischeéanstalt, G.
 PROFESSOR GEORG SCHNÉEVOIGT (t. v.) OCH DEN AMERIKANSKE
 DIRIGENTEN OCH KOMPOSITÖREN HENRY HADLEY MED FRU.

I Svenska läkaresällskapets lokaler vid Klara Norra Kyrkogata i Stockholm har uppsatts en minnesplakett över med. doktorn, docenten i nevrologi vid Karolinska institutet Ivar Wickman, född 1872, död 1914. Plaketten är halvannan meter hög och utförd i patinerad gips av skulptör Carl Eldh. Minnesmärket har åstadkommits genom insamling bland doktor Wickmans vänner inom och utom läkarekåren och avser att erinra om betydelsen av hans forskning, särskilt för studiet av barnförlamningen.

Foto. Bildcentralen. Klische: Göta, G.
 MINNESPLAKETT ÖVER FRAMLIDNE
 MED. D:R IVAN WICKMAN, utförd av bild-
 huggaren Carl Eldh och uppsatt i Svenska
 Läkaresällskapets lokal i Stockholm.

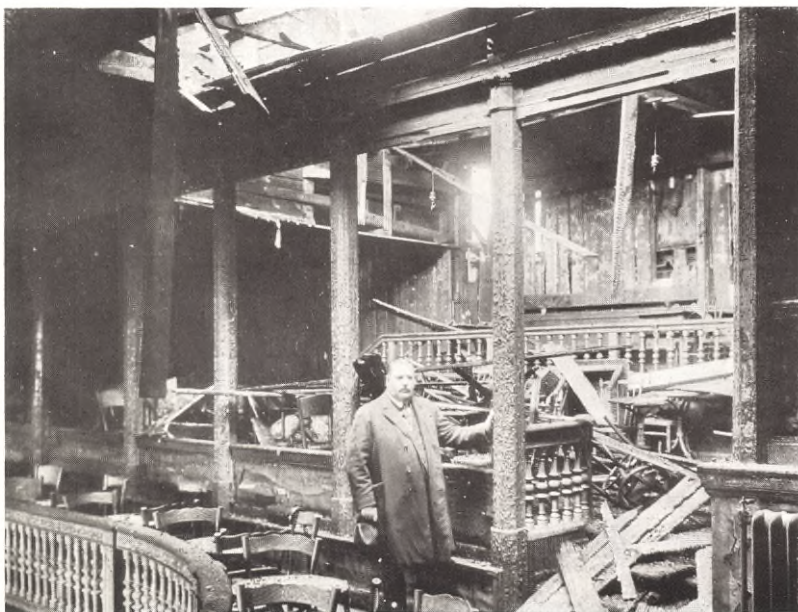

Foto. Bildcentralen. Klische: Göta Bildbyrå & Klischeéanstalt, Gbg.
 DANSLOKALEN MAXIM Å DJURGÅRDEN I STOCKHOLM, ELDHÄRJAD, den 16 april.
 Å bilden synes lokalens innehavare, direktör Carl Sterner.

Det är många eldsvådor som under senare tid hemsökt Djurgården i Stockholm: efter Alhambra och Hasselbacken är nu också den stora danslokalen Maxim totalt spolerad av en eldsvåda, som utbröt därstädes på kvällen den 16 april. Elden uppkom genom explosion av en elektrisk lampa i stora salen och fick god näring i de granna pappersgirlanderna och takdekorationerna och inom en kort stund stod hela salen i ljus låga. Den gamla träbyggnad, som inrymt Maxim, ligger mitt i en klunga av andra gamla träbyggnader, Kristallsalongen, Alhambra. m. fl. och hade eldsvådan icke som nu inträffat en vindlös och regntung kväll hade säkert hela den stora längan blivit lågornas rov. Nu var det endast den först antända flygeln som ödelades. Den torde emellertid komma att med det snaraste återupbyggas. Värdet av det brunna anses uppgå till mellan 75- o. 100,000 kr. Den brunna byggnaden tillhörde Tivolibolaget och var uppförd 1882 men har sedan restaurerats flera gånger.